

Esej na temat twórczości dziecka - praca konkursowa w ramach Festiwalu Sztuki Małego Dziecka pod tegorocznym hasłem: „Sekret”

Jednym z wielu zadań przedszkola jest stymulowanie rozwoju takich zdolności dzieci, dzięki którym kształtują one swoją osobowość, zwiększają szansę powodzenia w szkole i w życiu. Dziecko w przedszkolu wykazuje naturalną dla swojego wieku i etapu rozwoju potrzebę ekspresji twórczej i potrzebę zabawy. Wdrażając swoje uczucia wewnętrzne dzieci doskonale się bawią.

Uniwersalnym sposobem wspomagającym wszechstronny rozwój dziecka, w tym osobowość twórczą, są działania plastyczne. Podstawą tych działań jest radość, którą dają dziecku tworzenie, dotykanie, manipulowanie, oglądanie i działanie. Ekspresja plastyczna dziecka jest spontaniczna i wynika bezpośrednio z jego przeżyć, spostrzeżeń, wyzwalać wyobraźnię i fantazję. Jest zabawą „samą w sobie”. Dziecko w zabawie znajduje spełnienie utajonych życzeń. Podczas rysowania nie ma żadnego celu, rysuje bo mu to sprawia przyjemność, bo to je bawi, ale nigdy nie wiadomo jaki będzie efekt końcowy, czego będzie można się spodziewać – można powiedzieć, że będzie to sekretem, do samego końca, aż dziecko nie skończy swojej pracy. Dopiero na samym końcu można zobaczyć o czym dziecko marzyło, podczas tworzenia swojej pracy plastycznej.

Działania plastyczne mają także duże znaczenie przy rozwijaniu dyspozycji psychicznych dziecka takich jak: samodzielność, wytrwałość, umiejętność planowania, dokonywania właściwych wyborów. Jest to szczególnie ważne we wczesnym okresie kształtowania osobowości dziecka; cech charakteru, kontaktów z rówieśnikami i dorosłymi, stosunek do pracy i innych. Jak uważał C. Freinet że „aby dziecko mogło rozwinąć swoją osobowość należy stworzyć środowisko dające mu możliwość wyboru środków kształtujących jego twórcze siły w ramach pewnej racjonalnej wspólnoty (...). Rozwijanie tego zadania możliwe jest jedynie w specjalnym otoczeniu, które umożliwia dziecku zaspokojenie potrzeby obserwacji, zabawy i pracy. Każda praca w kierunku kształtowania aktywności twórczej winna być dla dziecka atrakcyjna, wzbudzająca ciekawość i zainteresowanie, wzbogać różnorodnym materiałem i metodami twórczymi

Działalność plastyczna pełni funkcję terapeutyczną. Dlatego też, właściwie zorganizowana i poprowadzona przyczynia się do niwelowania lęków i zahamowań, rozwija pewność siebie, odwagę i wiarę we własne możliwości twórcze, samodzielne myślenie i działanie oraz zainteresowania dziecka, co jest koniecznym warunkiem zaistnienia kreatywności.

Doskonałą formą działania twórczego jest praca w grupie. Nawet dziecko, które ma pewne opory, kiedy widzi, że wszyscy pracują, że są zajęci sobą malując lepiej czy gorzej zaczyna także pracować, zaczyna chcieć. Towarzystwo kolegów pobudza jego energię.

Jak pokazuje praktyka kształcenie i rozwijanie umiejętności artystycznych stanowi podstawę rozwoju twórczości dziecięcej. Rozbudzanie zainteresowania sztuką, plastyką, odkrywanie w sobie naturalnych predyspozycji i uzdolnień skłania dziecko do samodzielnej twórczości i działania. Praca dziecka powinna być kolejnym etapem zdobywania pozytywnego doświadczenia w grupie bez występowania bezsensownej rywalizacji, konkurencji, w której jeden wygrywa, a reszta przegrywa. Ma to być raczej jeden ze sposobów na dostrzeganie różnych stron uczestników grupy. Dzięki temu nie występuje u dzieci niepokój związany z oceną pracy, lęk przed krytyką, a wzmacniana jest motywacja do otwartego, spontanicznego i autentycznego działania.

Justyna Michalak

Bibliografia:

1. Jąder M. ,Techniki plastyczne rozwijające wyobraźnię, Kraków 2005
2. Waloszek D. ,Pedagogika przedszkolna, Kraków 2006
3. Foltys M. i A., Sztuka plastyczna w wychowaniu przedszkolnym, PZWS, Warszawa 1967
4. Cybulska –Piskorek J., Twórczość plastyczna dziecka w wieku przedszkolnym, WSIP 1976